

Engegårdkvartetten
innfrir forventningene.
FOTO: BO MATHISEN

CD
Edvin Østergaard
«Die 7. Himmelsrichtung»
Siri Torjesen (sopran), Morten Carlsen (bratsj) og Hans Josef Groh (cello)
Lawo

Ein indre bodskap

Ifølgje gamal australsk kultur, finst fleire himmelretningar. I tillegg til nord, sør, øst og vest, kjem også opp og ned. Den sjuande himmelretninga er den som peikar inn – mot mennesket og andre sjelelege haldepunkt. Og det er denne innoverretta vegen Edvin Østergaard peikar mot gjennom tittelen på si nye plate.

Italienske Giacomo Scelsi har vore eit sentralt utgangspunkt for komponisten. Den transcendentalt orienterte Scelsi leitte etter høve i ein einskild tone og synte oss, hevdar Østergaard, korleis lyttinga til denne tonen opnar for det ekstreme.

Det er først og fremst det vesle utgangspunktet Østergaard har med seg vidare. Ofte er det den eine tonen han omkrinsar – men alltid med variasjonar. I «In Ab» tek han enkelttonen sine overtonar i bruk, og spinner frå desse ein melodisk meditasjon like mykje som ein klangleg. Eitt anna verk tek føre seg små musikalske forløp, som kvar av musikarane varierer og plasserer ulikt på kvarandre. Atter eitt stykke, «Ritus», krinsar seg inn mot den eine tona ved å arbeida med sjatteringar nær den.

Resultatet er konsentrasjon i ulike former. Utøvarane Morten Carlsen, Hans Josef Groh og Siri Torjesen byr på heilstøypete tolkingar og ein fascinerande klangrikdom på det vesle materialet. Aller best kjem det fram når dei konsentrerer seg om det vesle, og tilfører eit utval av nyansar og stemningar. Særleg overveldande er det at alle desse stemningane finst i menneskestemma – og måten Torjesen lukkast variera samstundes som ho kjærteiknar kvar av frasene, rører sterkt.

Meditasjonane over folketona «Nå rinder solen opp» vert som ein siste bonus. Her vert utforskinga satt i relieff av ein tradisjon, og eg sit att med ei kjensle av at opphavspersonane verkeleg ynskjer – og har lukkast – å gje sitt publikum ein indre bodskap.

IDA
HABBESTAD

Fire sjeler – samme tanke

KLASSISK

Engegårdkvartetten leverer et spill så fylt av sår skjønnhet at man sitter der som fjetret.

Det er rart så fort man glemmer når man er i gledesrus. Som da jeg hørte den unge franske kvartetten «Quator Ebéne» i Risør for tre uker siden. Jeg ble som kjent svært begeistret for deres suverene kvartettspill. Noe jeg har lovet å komme tilbake til i en senere spalte. Men, da hadde jeg glemt at jeg for et drøyt år siden hadde hatt den samme type aha-opplevelse da jeg hørte den norske Engegårdkvartetten debut-CD. Der leverte de et spill så overlegent at jeg nærmest manglet ord da jeg skulle forsøke å gi uttrykk for mine inntrykk. Og nå er de her igjen med nok en CD som bekrefter høylytt at jeg ikke tok feil forrige gang.

Når dette leses regner jeg at deres egen kammermusikkfestival i Lofoten er trygt i havn for i år. Jeg har ikke sett noen rapporter, men det ville overraske meg stort om ikke de kan notere en ny stor suksess for dette dristige tiltaket langt oppe i nord. Engegårdkvartetten er ikke uredde folk når det gjelder å sette sammen et program som står godt til hverandre. Sist hadde de i tillegg til Haydn og Grieg spedd på med en kvartett av Leif Solberg. Lillehammerkomponisten og organisten fikk med det et vellykket puff i folks bevissthet. Ukjent som han vel er for mange. Kvartetten var et sjarmende og hyggelig bekjentskap.

På deres nye CD, som ble lansert i forrige uke, gjør de det igjen – gjennom å la oss få ta del i Arne

CD
String Quartets
Verker av Beethoven, Nordheim og Bartok
Engegårdkvartetten
Lindberg Lyd

Nordheims første «offisielle» opus. Kvartetten han komponerte i 1956. Den som litt muntert går under tittelen «portulakk-kvartetten». Et verk som så absolutt fortjener oppmerksomhet. Litt rørende er det at denne utgivelse kommer så tett på hans bortgang. Jeg vet ikke om han fikk høre opptaket, men jeg tror han ville satt stor pris på det. For Engegårdkvartetten leverer, etter min mening, et spill som er så fylt av sår skjønnhet at man sitter der som fjetret. Dristig, for øvrig av Nordheim å innlede hele verket med en lang, langsom, dvelende sats. Noe som lett kan føre til at musikerne ikke makter å få stoffet til å henge sammen. Men hos disse fire musikerne er dette ikke noe problem i det hele tatt. De fortsetter med et tett, fabulerende spill i intermezzosatsen, før det hele, i finalen kulminerer med et magisk diminuerende pianissimo.

Før Nordheim opplever vi et Beethoven spill som virkelig har internasjonalt tilsnitt. Opus 74, den såkalte «harpekvartetten». Den nest siste av de midtre kvartettene. Scherzoen i den er en av mine absolutte favorittsatsen hos Beethoven. På lik linje med scherzoen fra fiolinsonaten i c-moll og andre satsen i klaversonaten i e-moll. Herlig insisterende musikk, og Engegård og hans medsamensvorne gjør maksimalt ut av stoffet. Lekent og elegant, med nyanser av en slik beskaffenhet man sjelden hører maken til. Og de krever sitt av sine lyttere, når de slutter med Bartoks tredje kvartett. Ikke den oftest spilte, men et verk som skulle bringe Bartok store framgangar. Ikke minst kom det som stor overraskelse på komponisten at han ble vinner av «Coolidge-prisen». Noe som innbrakte ham sårt trengte penger i en vanskelig tid.

Med sin nye utgivelse innfrir Engegårdkvartetten alle våre, alle fall mine forventninger som de skapte gjennom sin debut-CD, og det er bare å se lyst på hva framtidige utgivelser vil bringe. Jeg vet de er i ferd med å rette søkelyset på en annen «glemt» skikkelse i norsk musikk. Catharinus Elling. Men inntil da er det bare å sette seg tilbake å nyte denne flotte CD-en. Jeg håper den når fram til et like stort publikum som den forrige.

Lydbildet er som alltid fremragende. Lindberg Lyd er garantister for det. Blir det ny «Grammy»-nominasjon?

KJELL HILLVEG

